

Peticijų komitetas

2020/2209(INI)

17.3.2021

PRANEŠIMO PROJEKTAS

neįgaliųjų apsauga teikiant peticijas: įgyta patirtis (peticijos Nr. 2582/2013, 2551/2014, 0074/2015, 0098/2015, 1140/2015, 1305/2015, 1394/2015, 0172/2016, 0857/2016, 1056/2016, 1147/2016, 0535/2017, 1077/2017, 0356/2018, 0367/2018, 0371/2018, 0530/2018, 0724/2018, 0808/2018, 0959/2018, 0756/2019, 0758/2019, 0954/2019, 1124/2019, 1170/2019, 1262/2019, 0294/2020, 0470/2020, 0527/2020, 0608/2020, 0768/2020, 0988/2020, 1052/2020, 1139/2020, 1205/2020, 1299/2020, 0103/2021 ir kt.) (2020/2209(INI))

Peticijų komitetas

Pranešėjas: Alex Agius Saliba

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĒL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	11

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

neįgaliųjų apsauga teikiant peticijas: įgyta patirtis (peticijos Nr. 2582/2013, 2551/2014, 0074/2015, 0098/2015, 1140/2015, 1305/2015, 1394/2015, 0172/2016, 0857/2016, 1056/2016, 1147/2016, 0535/2017, 1077/2017, 0356/2018, 0367/2018, 0371/2018, 0530/2018, 0724/2018, 0808/2018, 0959/2018, 0756/2019, 0758/2019, 0954/2019, 1124/2019, 1170/2019, 1262/2019, 0294/2020, 0470/2020, 0527/2020, 0608/2020, 0768/2020, 0988/2020, 1052/2020, 1139/2020, 1205/2020, 1299/2020, 0103/2021 ir kt.) (2020/2209(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į gautas peticijas negalios klausimais, kaip nurodyta šios rezoliucijos pavadinime, ir į ankstesnius Peticijų komiteto svarstymus dėl šių peticijų,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 2 straipsnį,
- atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 19, 48 straipsnius, 67 straipsnio 4 dalį, 153, 165, 168 ir 174 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją (toliau – Chartija), ypač į jos 3, 21, 24, 26, 34, 35, 41 ir 47 straipsnius,
- atsižvelgdamas į Europos socialinių teisių ramstį, ypač į jo 1, 3, 10 ir 17 principus,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvenciją (NTK) ir į tai, kad 2011 m. sausio 21 d. ji įsigaliojo vadovaujantis 2009 m. lapkričio 26 d. Tarybos sprendimu 2010/48/EB dėl Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos sudarymo Europos bendrijos vardu¹,
- atsižvelgdamas į NTK bendruosius komentarus, kaip į autoritetingas NTK įgyvendinimo gaires,
- atsižvelgdamas į Tarybos, valstybių narių ir Komisijos elgesio kodeksą, kuriuo nustatoma Europos Sąjungos vykdomo Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo ir atstovavimo jai vidaus tvarka²,
- atsižvelgdamas į 2015 m. spalio 2 d. JT Neįgaliųjų teisių komiteto (toliau – NTK komitetas) baigiamąsias pastabas dėl Europos Sąjungos pirminės ataskaitos,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų vaiko teisių konvenciją (VTK),
- atsižvelgdamas į Europos ombudsmeno strateginį tyrimą dėl to, kaip Europos Komisija užtikrina, kad neįgalieji galėtų naudotis jos interneto svetainėmis (OI/6/2017/EA),
- atsižvelgdamas į Europos ombudsmeno strateginį tyrimą dėl to, kaip Europos Komisija

¹ OL L 23, 2010 01 27, p. 35.

² OL C 340, 2010 12 15, p. 11.

stebi ES lėšų, naudojamų skatinti neįgaliųjų ir vyresnio amžiaus žmonių teisę gyventi savarankiškai, panaudojimą (OI/2/2021/MMO),

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros (FRA) 2020 m. pagrindinių teisių ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2019 m. gruodžio 11 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę „2020–2030 m. ES darbotvarkės dėl neįgaliųjų teisių kūrimas“,
- atsižvelgdamas į 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų³,
- atsižvelgdamas į 2016 m. spalio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo⁴,
- atsižvelgdamas į 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas⁵,
- atsižvelgdamas į 2021 m. kovo 3 d. Komisijos komunikatą „Lygybės sąjunga. 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategija“ (COM(2021)0101),
- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, kuria įgyvendinamas vienodo požiūrio į asmenis, nepaisant jų religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus arba seksualinės orientacijos, principas (COM(2008)0426, Kovos su diskriminacija direktyva) ir 2009 m. balandžio 2 d. Parlamento poziciją dėl šio pasiūlymo⁶,
- atsižvelgdamas į 1998 m. birželio 4 d. Tarybos rekomendaciją dėl neįgalių asmenų automobilių statymo kortelių⁷,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 27 d. Komisijos tarnybų darbinį dokumentą „2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios vertinimas“ (SWD(2020)0291),
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. balandžio 17 d. rezoliuciją dėl suderintų ES veiksmų kovojant su COVID-19 pandemija ir jos padariniais⁸,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. birželio 18 d. rezoliuciją dėl Europos strategijos dėl negalios po 2020 m.⁹,
- atsižvelgdamas į savo 2020 m. liepos 8 d. rezoliuciją dėl intelekto sutrikimų turinčių asmenų ir jų šeimų teisių COVID-19 krizės metu¹⁰,
- atsižvelgdamas į tyrimą „Europos struktūriniai ir investicijų fondai ir neįgalieji Europos

³ OL L 151, 2019 06 07, p. 70.

⁴ OL L 327, 2016 12 02, p. 1.

⁵ OL L 321, 2018 12 17, p. 36.

⁶ OL C 137 E, 2010 05 27, p. 68.

⁷ OL L 167, 1998 06 12, p. 25.

⁸ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0054.

⁹ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0156.

¹⁰ Priimti tekstai, P9_TA(2020)0183.

Sąjungoje¹¹, kuri 2016 m. lapkričio 3 d. paskelbė Vidaus politikos generalinis direktoratas,

- atsižvelgdamas į tyrimą „Įtraukus švietimas neįgaliesiems besimokantiesiems: ES ir tarptautinė politika ir geriausia praktika“¹², kuri 2017 m. rugsėjo 15 d. paskelbė Vidaus politikos generalinis direktoratas,
 - atsižvelgdamas į tyrimą „Peticijų komiteto atliekamos apsaugos funkcijos įgyvendinant JT neįgaliųjų teisių konvenciją“¹³, kuri 2015 m. spalio 9 d. paskelbė Vidaus politikos generalinis direktoratas, ir jo 2016 m., 2017 m., 2018 m. atnaujinimus,
 - atsižvelgdamas į išsamią analizę „Europos prieinamumo aktas“¹⁴, kurią 2016 m. rugpjūčio 15 d. paskelbė jo Vidaus politikos generalinis direktoratas,
 - atsižvelgdamas į tyrimą „Transportas ir turizmas, skirtas neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims“¹⁵, kuri 2018 m. gegužės 8 d. paskelbė Vidaus politikos generalinis direktoratas,
 - atsižvelgdamas į tyrimą „Europos strategija dėl negalios po 2020 m.“¹⁶, kuri 2020 m. liepos 15 d. paskelbė jo Vidaus politikos generalinis direktoratas,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį ir 227 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto, Užimtumo ir socialinių reikalų komiteto ir Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto nuomones,
 - atsižvelgdamas į Peticijų komiteto pranešimą (A9-0000/2021),
- A. kadangi maždaug 1 proc. visų Peticijų komiteto kasmet gaunamų peticijų susijusios su įvairiais neįgalumo klausimais;
- B. kadangi peticijos dėl neįgalumo atskleidžia sunkumus, su kuriais susiduria neįgalieji, tai, kad jie susiduria su diskriminacija ir kliūtimis kasdieniame gyvenime ir tai, kad jie negali naudotis Neįgaliųjų teisių konvencijoje nustatytais pagrindinėmis laisvėmis ir teisėmis, kaip antai galimybe naudotis viešuoju transportu, apstatytos aplinkos prieinamumu, gestų kalbų vartojimu, finansavimu ir vienodomis galimybėmis gauti

¹¹ Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato C teminio skyriaus (piliečių teisės ir konstituciniai reikalai) 2016 m. lapkričio 3 d. tyrimas „Europos struktūriniai ir investicijų fondai ir neįgalieji Europos Sąjungoje“.

¹² Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato C teminio skyriaus (piliečių teisės ir konstituciniai reikalai) 2017 m. rugsėjo 15 d. tyrimas „Įtraukus švietimas neįgaliesiems besimokantiesiems“.

¹³ Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato C teminio skyriaus (piliečių teisės ir konstituciniai reikalai) 2015 m. spalio 9 d. tyrimas „Peticijų komiteto atliekamos apsaugos funkcijos įgyvendinant JT neįgaliųjų teisių konvenciją“.

¹⁴ Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato C teminio skyriaus (piliečių teisės ir konstituciniai reikalai) 2016 m. rugpjūčio 15 d. išsami analizė „Europos prieinamumo aktas“.

¹⁵ Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato B teminio skyriaus (struktūrinė ir sanglaudos politika) 2018 m. gegužės 8 d. tyrimas „Transportas ir turizmas, skirtas neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims“.

¹⁶ Europos Parlamento Vidaus politikos generalinio direktorato C teminio skyriaus (piliečių teisės ir konstituciniai reikalai) 2020 m. liepos 15 d. tyrimas „Europos strategija dėl negalios po 2020 m.“.

išsilavinimą ir profesinį mokymą;

- C. kadangi visi neįgalieji visose gyvenimo srityse turi lygias teises su kitais asmenimis ir turi teisę į neatimamą orumą, vienodą požiūrį, savarankišką gyvenimą, savarankiškumą ir visapusišką dalyvavimą visuomenės gyvenime, taip pat turi teisę tikėtis, kad jų indėlis į ES socialinę, politinę ir ekonominę pažangą yra gerbiamas ir vertinamas;
- D. kadangi informacija, gauta iš peticijų, kurias Parlamentui pateikė neįgalieji arba kurios yra susijusios su klausimais dėl negalios, gali būti informacijos apie Neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo spragas nacionaliniu ir ES lygmenimis šaltinis ir padėti rengti teisės aktus visose politikos srityse;
- E. kadangi Peticijų komitetas atlieka apsaugos funkcijas, siekdamas užtikrinti, kad ES laikytųsi NTK formuojant politiką ir imantis teisėkūros veiksmų ES lygmeniu;
- F. kadangi NTK yra pirmoji tarptautinė žmogaus teisių sutartis, kurią yra ratifikavusi ES ir visos jos valstybės narės;
- G. kadangi ES ir penkios jos valstybės narės nėra ratifikavusios NTK fakultatyvaus protokolo;
- H. kadangi lygybės Sąjunga visiems ir visais atžvilgiais yra vienas iš pagrindinių dabartinės Komisijos politinių gairių prioritetų;
- I. kadangi už lygybę atsakingo Komisijos nario vaidmuo buvo labai svarbus rengiant naują 2021–2030 m. Neįgaliųjų teisių strategiją;
- J. kadangi savo rezoliucijose Parlamentas ne kartą ragino valstybes nares įgyvendinti tinkamą politiką, siekiant užtikrinti, kad neįgalieji galėtų visapusiškai naudotis savo socialinėmis, politinėmis ir ekonominėmis teisėmis;
- K. kadangi valstybės narės privalo užtikrinti, kad visi piliečiai turėtų teisę į veiksmingą teisinę gynybą nepriklausomame ir nešališkame teisme, kuris anksčiau buvo įsteigtas pagal įstatymą, ir kad kiekvienas turėtų galimybę gauti teisinę pagalbą, būti ginamas ir atstovaujamas;
- L. kadangi 24 valstybės narės išsamiai pranešė apie pažangą, padarytą įgyvendinant Neįgaliųjų teisių konvenciją, akcentuodamos prieinamumą, kaip vieną iš pagrindinių Konvencijos principų, po to, kai Peticijų komitetas kreipėsi į visų valstybių narių nuolatinės atstovybes dėl peticijos Nr. 0535/2017;
- M. kadangi Kovos su diskriminacija direktyva, kuri užtikrintų geresnę apsaugą nuo visų rūšių diskriminacijos taikant horizontalųjį požiūrį, jau daugiau nei dešimtmetį blokuojama Taryboje;
- N. kadangi prieinamumas yra visų kitų Neįgaliųjų teisių konvencijoje numatytų teisių įgyvendinimo vienodomis sąlygomis su kitais asmenimis prielaida; kadangi Komisija pasiūlė keletą veiksmų, skirtų esamų teisės aktų dėl prieinamumo įgyvendinimui stebėti, ir naujų priemonių, kuriomis siekiama sukurti Europą be kliūčių;

- O. kadangi kelios peticijos iliustruoja neįgaliųjų prieigos prie apstatytos aplinkos, transporto, taip pat informacinių ir ryšių technologijų bei sistemų (IRT) ir kitų visuomenei teikiamų priemonių ir paslaugų prieinamumo problemas;
- P. kadangi tarpžinybinė darbo grupė gestų kalbos klausimais Parlamente įsteigta, siekiant įgyvendinti peticijoje Nr. 1056/2016 pateiktą prašymą leisti pateikti peticijas nacionalinėmis Europos Sąjungoje vartojamomis gestų kalbomis;
- Q. kadangi kelios peticijos rodo, kad COVID-19 pandemija pablogino neįgaliųjų padėtį, įskaitant pagrindinių neįgaliųjų žmogaus teisių pažeidimus, kaip antai galimybę naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis ir apsaugos nuo ligos plitimo priemones;

Valdymas ir įgyvendinimas

1. pabrėžia, kad svarbu visais lygmenimis didinti neįgaliųjų informuotumą apie NTK įtvirtintas teises, siekiant apsaugoti jų teises ir orumą, taip pat skatinti valstybių narių vaisingą bendradarbiavimą bei keitimąsi gerąja patirtimi;
2. ragina ES valstybes nares, kurios dar nėra ratifikavusios Neįgaliųjų teisių konvencijos fakultatyvaus protokolo, nedelsiant tai padaryti, o ES – visapusiškai ratifikuoti protokolą; ragina Tarybą imtis reikiamų veiksmų siekiant užtikrinti, kad Sąjunga prisijungtų prie fakultatyvaus protokolo;
3. mano, kad fakultatyvus protokolą yra nedaloma Neįgaliųjų teisių konvencijos dalis; atkreipia dėmesį, kad fakultatyvus protokolą piliečiams suteikia galimybę pranešti apie įtariamus Konvencijos nuostatų pažeidimus, padarytus Konvencijos šalies, ir leidžia Neįgaliųjų teisių konvencijos komitetui inicijuoti konfidencialius tyrimus, kai gaunama informacija, kad Konvencijos šalis šiurkščiai ir sistemingai pažeidžia Konvencijos nuostatas;
4. atkreipia dėmesį į valstybių narių padarytą pažangą, veiksmingai įgyvendinant ir stebint Neįgaliųjų teisių konvenciją, taip pat pritaikant prieinamumo priemones, kad jos atitiktų Neįgaliųjų teisių konvencijos standartus; ragina valstybes nares paskirti atsakingas institucijas, kurios veiktų kaip ryšių centrai, ir pagal Neįgaliųjų teisių konvencijos 33 straipsnį sukurti jos įgyvendinimo ir stebėsenos koordinavimo mechanizmus visais administraciniais lygmenimis;
5. remia Komisijos pasiūlymą sukurti Neįgaliųjų platformą, kad būtų sustiprintas bendradarbiavimo ES lygmeniu ir 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategijos bei nacionalinių strategijų dėl negalios įgyvendinimo valdymas;
6. pripažįsta Komisijos raginimą visoms ES institucijoms, įstaigoms, agentūroms ir delegacijoms paskirti negalios klausimų koordinatorius; pakartoja savo raginimą visose ES institucijose ir agentūrose, įskaitant Parlamentą ir Tarybą, įsteigti ryšių punktus, pagrindinį punktą įkuriant Komisijos generaliniame sekretoriате ir taikant atitinkamą tarpinstitucinį mechanizmą;
7. ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės tinkamai įgyvendintų Bendrąjį duomenų

apsaugos reglamentą¹⁷ ir imtūsi reikiamų priemonių jautriems negalia turinčių asmenų duomenims apsaugoti;

Dalyvavimas

8. pabrėžia, kad reikia konsultuotis su neįgaliųjų organizacijomis ir aktyviai įtraukti jas į kiekvieną visų rūšių priemonių planavimo, priėmimo, įgyvendinimo ir stebėsenos etapą, siekiant užtikrinti, kad šiomis priemonėmis nebūtų pažeidžiamos pagrindinės neįgaliųjų teisės; palankiai vertina Komisijos įsipareigojimą įtraukti neįgaliųjų organizacijas įgyvendinant 2021–2030 m. Europos strategiją dėl negalios;
9. primena, kad svarbu konsultuotis bei įtraukti neįgaliuosius ir jiems atstovaujančias organizacijas ne tik priimant su COVID-19 pandemija susijusias priemones, tokias kaip ekonomikos gaivinimo ir skiepavimo nuo COVID-19 planus, bet ir galimos krizės ateityje atveju;

Laisvas judėjimas

10. palankiai vertina Komisijos pasiūlymą iki 2023 m. pabaigos sukurti visose valstybėse narėse pripažįstamą ES neįgaliojo kortelę, siekiant išplėsti ES neįgaliojo kortelės ir ES neįgaliųjų asmenų automobilių statymo kortelės bandomuosius projektus; mano, kad ES neįgaliojo kortelė, kuri turėtų būti privaloma visose valstybėse narėse, bus svarbi priemonė siekiant padėti neįgaliesiems pasinaudoti savo laisvo judėjimo teise Europoje be kliūčių;
11. labai palankiai vertina geresnį geležinkelių keleivių teisių užtikrinimą neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims, ypač laipsnišką valstybėms narėms taikomų išimčių panaikinimą ir laikotarpio, per kurį asmenys su negalia arba riboto judumo asmenys turi iš anksto pranešti apie tai, kad reikės pagalbos, sutrumpinimą; ragina valstybes nares, esant galimybei, susitarti dėl trumpesnių išankstinio pranešimo laikotarpių taikymo neįgaliesiems, kuriems reikalinga pagalba keliaujant, siekiant užtikrinti, kad asmenims su negalia arba riboto judumo asmenims būtų sudarytos sąlygos lengviau pasinaudoti savo laisvo judėjimo teise; prašo visose valstybėse narėse nedelsiant įgyvendinti naują redakcija išdėstyta Reglamente (EB) Nr. 1371/2007¹⁸ nustatytas taisykles;

Prieinamumas

12. atkreipia dėmesį į Komisijos pasiūlymą iki 2022 m. įsteigti išteklių centrą „AccessibleEU“; ragina Komisiją įsteigti ES prieinamumo klausimų agentūrą „EU Access Board“, kuri būtų atsakinga už techninių prieinamumo specifikacijų rengimą remiant konkrečias ES politikos priemones ir teisės aktus, konsultacijų su teisės turėtojais ir suinteresuotosiomis šalimis vykdymą, pagalbą valstybėms narėms ir ES institucijoms siekiant suderintai užtikrinti prieinamumą vidaus rinkos naudai ir informuotumo apie prieinamumo reikšmę įtraukioje visuomenėje didinimą;

¹⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

¹⁸ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų, OL L 315, 2007 12 3, p. 14.

13. apgailestauja dėl to, kad prieiga prie apstatytos aplinkos ir fizinis prieinamumas nebuvo įtraukti į Europos prieinamumo akto taikymo sritį; ragina Komisiją naudotis Europos prieinamumo aktu kaip pagrindu kuriant tvirtą ES prieinamos ir įtraukios aplinkos sistemą, kuria būtų užtikrinamos visapusiškai prieinamos viešosios erdvės, paslaugos, įskaitant viešojo transporto, ryšių ir finansines paslaugas, ir apstatyta aplinka;
14. ragina valstybes nares nedelsiant visais lygmenimis įgyvendinti Direktyvą 2016/2102 dėl viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumo, siekiant užtikrinti, kad neįgalieji galėtų pasinaudoti visa reikalinga informacija jiems prieinama forma; palankiai vertina Komisijos iniciatyvą įgyvendinti visoms ES institucijoms, įstaigoms ir agentūroms skirtą veiksmų planą dėl interneto svetainių prieinamumo, kuriuo siekiama užtikrinti, kad ES interneto svetainės ir jose bei interneto platformose skelbiami dokumentai atitiktų Europos prieinamumo standartus; primygtinai ragina visas ES institucijas, įstaigas ir agentūras pradėti kuo greičiau laikytis Europos prieinamumo standartų;
15. ragina atitinkamas Parlamento tarnybas toliau dėti pastangas ir kuo greičiau užbaigti projektą dėl tarpžinybinės darbo grupės gestų kalbos klausimais įsteigimo, siekiant patenkinti peticijoje Nr. 1056/2016 pateiktą prašymą užtikrinti peticijų pateikimą tarptautine ir ES vartojamomis nacionalinėmis gestų kalbomis bei taip padaryti pagrindinę teisę pateikti peticiją prieinamesnę gestų kalbos vartotojams;

Kova su diskriminacija

16. pažymi, kad nėra valstybių narių tarpusavyje pripažįstamo neįgalumo statuso; ragina valstybes nares bendradarbiauti abipusio pasitikėjimo pagrindu pripažįstant kitoje valstybėje narėje teikiamą statusą; pabrėžia Komisijos tikslą bendradarbiauti su valstybėmis narėmis siekiant išplėsti neįgalumo statuso abipusio pripažinimo taikymo sritį tokiose srityse kaip darbo jėgos judumas ir lengvatos, susijusios su paslaugų teikimo sąlygomis;
17. pabrėžia, kad svarbu nedelsiant priimti ES teisės aktus, kurie apsaugotų piliečius nuo visų rūšių diskriminacijos ES; primygtinai ragina valstybes nares priimti 2008 m. Komisijos pasiūlytą horizontaliąją Kovos su diskriminacija direktyvą; ragina Komisiją kuo greičiau rasti alternatyvų sprendimą, kuris padėtų ES daryti pažangą kovojant su diskriminacija visose gyvenimo srityse;
18. griežtai smerkia bet kokios rūšies neįgaliųjų diskriminaciją medicinos srityje; primena, kad atitinkamos priemonės, kurių imasi valstybės narės, turi atitikti JT NTK nuostatas ir užtikrinti lygias galimybes be diskriminavimo naudotis sveikatos priežiūros ir socialinėmis paslaugomis; pabrėžia, kad negalią turintys asmenys nusipelno tokio paties gydymo, įskaitant intensyviąją terapiją, kaip ir bet kuris kitas asmuo, taip pat ir sveikatos krizių, pavyzdžiui, COVID-19 pandemijos, metu;
19. ragina Komisiją bendradarbiauti su Europos Sąjungos Teisingumo Teismu dėl komunikacijos ir prieinamumo strategijų, siekiant užtikrinti, kad neįgalieji galėtų naudotis ES teisingumo sistema nepatirdami jokios diskriminacijos;

Viešieji pirkimai ir ES lėšos

20. primena, kad viešųjų pirkimų procedūros valstybėse narėse turi būti vykdomos ir užbaigiamos nepažeidžiant pagrindinių naudos gavėjų, įskaitant asmenų su negalia, teisių; atkreipia dėmesį į valstybių narių įsipareigojimą laikytis JT NTK nuostatų įgyvendinant viešųjų pirkimų teisės aktus, visų pirma susijusius su ryšio priemonių, techninių specifikacijų, sutarties skyrimo kriterijų ir sutarties vykdymo sąlygų pasirinkimu;
21. ragina valstybes nares pasinaudoti sanglaudos politikos fondais siekiant pagerinti neįgaliųjų gyvenimo sąlygas, kartu laikantis prieinamumo ir nediskriminavimo principų, taip pat investuojant į lygias galimybes ir neįgaliųjų dalyvavimą visose gyvenimo srityse, be kita ko, remiant perėjimą nuo institucinės globos prie gyvenimo bendruomenėse; prašo Komisijos atidžiai stebėti, kaip naudojamos ES lėšos pagal NTK;

Moksliniai tyrimai

22. ragina Komisiją toliau tirti LED apšvietimo poveikį ir padarinius sveikatai, visų pirma jautriems asmenims ir neįgaliesiems;

Išsilavinimas

23. palankiai vertina tai, kad valstybės narės nori įgyvendinti įtraukią švietimo politiką, tačiau ragina jas toliau didinti savo švietimo sistemų gebėjimą užtikrinti kokybišką įtraukųjį švietimą visiems besimokantiejiems, ir ragina Komisiją sustiprinti vaiko garantijų sistemos vaidmenį užtikrinant neįgalių vaikų įtraukimą;

o

o o

24. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Komisijai, Tarybai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, ES pagrindinių teisių agentūrai, Europos regionų komitetui, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Jungtinėms Tautoms.

AIŠKINAMOJI DALIS

Įvadas

Beveik ketvirtadalis Europos rinkėjų tvirtina, kad turi tam tikrą sutrikimą ar negalią. Seniau kaip prieš dešimtmetį ES prisijungė prie Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos (NTK), o Konvencija ES įsigaliojo 2011 m. sausio 23 d.. Ši Konvencija yra pirmoji privaloma žmogaus teisių priemonė, kuri yra skirta su negalia susijusiems klausimams ir kurios tikslas – „skatinti, apsaugoti ir užtikrinti visų neįgaliųjų visapusišką ir lygiateisį naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, taip pat skatinti pagarbą šių asmenų prigimtiniam orumui“. ES ir visos jos valstybės narės yra NTK šalys, o Airija yra paskutinė valstybė narė, ratifikavusi šią Konvenciją 2018 m.. Pagal šią konvenciją ES yra įpareigota skatinti, saugoti ir stebėti lygių neįgaliųjų teisių užtikrinimą visais įgyvendinimo aspektais.

Remdamasi ankstesnės 2010–2020 m. Europos strategijos dėl negalios rezultatais, 2021 m. kovo mėn. Europos Komisija priėmė naują 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategiją. Naująją strategiją dėl negalios siekiama pagerinti neįgaliųjų gyvenimą Europoje be kliūčių skatinant neįgaliųjų socialinę bei ekonominę įtrauktį, taip pat dalyvavimą visuomenės gyvenime be diskriminacijos ir visapusiškai gerbiant jų teises lygiomis sąlygomis su kitais asmenimis. Svarbu paminėti, kad už lygybę atsakingo Komisijos nario vaidmuo buvo labai svarbus rengiant naują 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategiją.

Dėl peticijų nagrinėjimo proceso Parlamento Peticijų komitetas (PETI) atlieka tiesioginį vaidmenį ginant neįgaliųjų teises ES.

Per pastaruosius kelerius metus pateiktų peticijų, susijusių su neįgaliųjų teisėmis, skaičius išliko palyginti stabilus: 2018 m. pateiktos 23 peticijos (1,2 proc.); 2018 m. pateikta 12 peticijų (0,6 proc.); 2018 m. pateikta 20 peticijų (1,2 proc.). Dažniausiai peticijos pateikėjai yra susirūpinę neįgaliųjų lygybe – prieinamumu ir socialine apsauga, negalios abipusiu pripažinimu valstybėse narėse, taip pat įtraukiu švietimu ir darbo teisėmis. Europos Parlamentui teikiamose peticijose nurodomos kliūtys, su kuriomis susiduria neįgalieji įvairiose srityse, pavyzdžiui, naudojantis viešuoju transportu, apstatyta aplinka, vartojant gestų kalbą, gaunant finansavimą ar siekiant išsilavinimo.

Nepaisant to, kad neįgalumo problemos sudaro nedidelę peticijų dalį, jos yra labai svarbios Parlamento įsipareigojimui skatinti, stebėti ir ginti neįgaliųjų teises ir lygybę pagal tarptautinę teisę. PETI komitetas atlieka apsaugos funkcijas, siekdamas užtikrinti, kad ES, formuodama politiką ir imdamasi teisėkūros veiksmų ES lygmeniu, laikytųsi NTK. Šis vaidmuo yra svarbus institucinis įpareigojimas, priskirtas šiam komitetui ES sistemoje.

NTK 33 straipsnio 2 dalyje reikalaujama, kad Konvencijos šalys nustatytų Konvencijos skatinimo, apsaugos ir stebėsenos įgyvendinimo sistemą. ES sistemą sudaro Europos Parlamentas, Europos ombudsmenas, ES pagrindinių teisių agentūra ir Europos neįgaliųjų forumas. Ši sistema papildo nacionalines stebėsenos sistemas.

Negalios klausimai reguliariai aptariami plenarinėje sesijoje, o PETI komitetas kasmet rengia seminarą arba klausymą dėl neįgaliųjų teisių. Pastarąjį kartą toks renginys vyko 2020 m.

spalio 28 d. Šiuose praktiniuose seminaruose ir (arba) klausymuose aktyviai dalyvauja Ombudsmenas, Europos pagrindinių teisių agentūra, Komisija, Europos neįgaliųjų forumas, NVO ir ekspertai.

Šio pranešimo tikslai, be kita ko, yra šie:

- didinti informuotumą apie problemas, su kuriomis susiduria neįgalieji;
- primygtinai raginti ES valstybes nares užtikrinti tinkamą galiojančių ES teisės aktų, kuriais saugomos, skatinamos ir stebimos neįgaliųjų teisės, įgyvendinimą;
- primygtinai raginti Komisiją aktyviau stebėti, kaip įgyvendinama ES teisė, ir tobulinti galiojančius ES teisės aktus tais atvejais, kai nustatoma, kad jie netinkami neįgaliųjų teisėms apsaugoti;

Pranešimo išvados:

NTK

Pranešime pabrėžiama, kad svarbu didinti neįgaliųjų informuotumą apie NTK įtvirtintas teises ir skatinti valstybių narių bendradarbiavimą bei keitimąsi gerąja patirtimi. Taip pat raginama konsultuotis su neįgaliųjų organizacijomis ir įtraukti jas į kiekvieną priemonių priėmimo etapą, siekiant užtikrinti, kad tokiomis priemonėmis nebūtų pažeidžiamos pagrindinės neįgaliųjų teisės.

Ryšių punktai

JT NTK 33 straipsnio 1 dalyje reikalaujama, kad Konvencijos šalys paskirtų ryšių punktus klausimams, susijusiems su NTK įgyvendinimu, spręsti. Kadangi jie dar nėra paskirti visose valstybėse narėse, pranešime raginama juos nedelsiant paskirti.

NTK 33 straipsnio 2 dalyje ir 33 straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad Konvencijos šalys paskirtų arba sukurtų nepriklausomą stebėsenos mechanizmą, skirtą Konvencijos įgyvendinimui skatinti, apsaugoti ir stebėti, taip pat, kad būtų įtraukta pilietinė visuomenė, kuri turėtų galimybę visapusiškai dalyvauti stebėsenos procese.

Pavyzdžiui, Bulgarijoje ryšių punktas yra Socialinės politikos ir darbo ministerijos Neįgaliųjų integracijos departamentas. 2018 m. baigiamosiose pastabose NTK komitetas išreiškė susirūpinimą, kad Bulgarija dar nepaskyrė nepriklausomo stebėsenos mechanizmo pagal NTK 33 straipsnio 2 dalį ir 33 straipsnio 3 dalį. Komitetas rekomendavo Bulgarijai nustatyti tokį nepriklausomos stebėsenos mechanizmą ir užtikrinti, kad neįgalieji visapusiškai ir aktyviai jame dalyvautų¹.

Fakultatyvus protokolas

¹ Neįgaliųjų teisių komitetas, „Baigiamosios pastabos dėl pradinės Bulgarijos ataskaitos“ (CRPD/C/BGR/CO/1) (2018 m. spalio 22 d.), [72], <http://docstore.ohchr.org/SelfServices/FilesHandler.ashx?enc=6QkG1d%2FPPRiCAqhKb7yhsk80ZBJx%2BmVEa%2BXQpyKbrX6eiw%2FONDuhjOleQ0WS4ZCcu%2F8e0LnMpan4%2FdVYURMuW4m5XiBzJIDxfa0hBsK%2FFlxXg2LE6I3Y%2FwmkUJ%2FZAlza>

Pagal fakultatyvų protokolą asmenys gali teikti pranešimus NTK komitetui dėl įtariamų jų pagrindinių principų pažeidimų, kuriuos padarė NTK šalis. Tada NTK komitetas, remdamasis šiuo pranešimu, gali inicijuoti konfidencialius tyrimus. Šį fakultatyvų protokolą ratifikavo dauguma ES valstybių narių, tačiau penkios valstybės narės (Bulgarija, Airija, Nyderlandai, Lenkija ir Portugalija) ir pati ES jo nėra ratifikavusios. Pagrindiniai susirūpinimą keliantys klausimai dėl ES ratifikavimo yra galimi šio ratifikavimo padariniai valstybių narių, kurios dar nėra ratifikavusios fakultatyvaus protokolo, nacionalinėms teisės sistemoms. Visų pirma, kai kurioms valstybėms narėms susirūpinimą kelia tai, kad, jei NTK komitetas pateiktų ES nepalankią nuomonę, visos valstybės narės, įskaitant tas, kurios aiškiai nusprendė neratifikuoti fakultatyvaus protokolo šalies viduje, būtų priverstos laikytis Komiteto išaiškinimo.. Vis dėlto didžiausią susirūpinimą dėl vėluojančio ES ratifikavimo kelia teisinis netikrumas piliečiams tose valstybėse narėse, kurios ratifikavo fakultatyvų protokolą: kai kurias teises, kurios priklauso valstybės narės kompetencijai, būtų galima apsvarstyti NTK komitete, o tas, kurios priklauso bendrai kompetencijai ar išimtinai ES kompetencijai, – negalima. Pasipriešinimas fakultatyvaus protokolo ratifikavimui ES susilpnės, kai (arba jei) visos likusios ES valstybės narės ratifikuos fakultatyvų protokolą savo šalyje ir taip suderins savo įsipareigojimus pagal Konvenciją su ES įsipareigojimais.

Teisė kreiptis į teismą

Pranešimu Komisija yra raginama bendradarbiauti su ES Teisingumo Teismu rengiant komunikacijos ir prieinamumo strategijas, siekiant užtikrinti, kad neįgalieji turėtų galimybę naudotis ES teisingumo sistema.

Abipusis neįgalumo statuso pripažinimas

Šiuo metu nėra ES valstybių narių tarpusavyje pripažįstamo neįgalumo statuso – tai sudaro kliūčių neįgaliesiems persikeliant į kitą valstybę narę dirbti, studijuoti ar dėl kitų priežasčių. 2021–2030 m. neįgaliųjų teisių strategijoje siūloma iki 2023 m. pabaigos sukurti ES neįgaliojo kortelę, siekiant išplėsti ES neįgaliojo kortelės ir ES neįgaliųjų asmenų automobilių statymo kortelės bandomąjį projektą. Europos neįgaliojo kortelė bus labai svarbi priemonė siekiant padėti neįgaliesiems pasinaudoti laisvo judėjimo teise Europoje be kliūčių, todėl ji turėtų būti privaloma visose valstybėse narėse;

Geležinkelių keleivių teisės ir judumas

Pranešime palankiai vertinamas reglamento dėl geležinkelių keleivių teisių išdėstymas nauja redakcija, visų pirma laipsniškas dabartinių išimčių valstybėms narėms panaikinimas ir išankstinio pranešimo, kurį turi pateikti neįgalieji ar riboto judumo asmenys, sumažinimas. Jame valstybės narės raginamos numatyti trumpesnius pranešimų teikimo laikotarpius, kad neįgalieji ar riboto judumo asmenys galėtų spontaniškiau ir paprasčiau keliauti.

Peticijų komitetas, reaguodamas į peticiją Nr. 0535/2017, 2018 m. balandžio 24 d. posėdyje nusprendė paprašyti valstybių narių pristatyti pažangos rezultatus įgyvendinant NTK. Iki šiol atsakymus pateikė 24 valstybės narės, o keturios (Danija, Italija, Ispanija ir Kipras) dar nepateikė. Atsakymuose, be kita ko, aprašomi paskirti ryšių punktai, įgyvendinimo ir stebėsenos sistemos ir įvairūs nacionaliniai planai, kuriais siekiama propaguoti ir apsaugoti neįgaliųjų teises.

2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų valstybėms narėms suteikta galimybė numatyti nacionalines reglamento nuostatų taikymo vidaus keleivinio geležinkelių transporto paslaugoms išimtis. Latvija ir Rumunija numatė daugiausia nacionalinių išimčių². Peticijoje Nr. 0857/2016 konkrečiai skundžiamasi dėl padėties Rumunijoje, peticijos pateikėja nurodė, kad Rumunijos vidaus geležinkelių sistema nėra pritaikyta neįgaliųjų ar riboto judumo asmenų poreikiams.

Prieinamumas

Kalbant apie prieinamumą, 2019 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/882 dėl gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų (toliau – Europos prieinamumo aktas) priimta siekiant suderinti nuostatas, susijusias su tam tikrų gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimais. Suderinimas padeda pašalinti kliūtis vidaus rinkoje ir didinti prieinamų gaminių ir paslaugų skaičių, taip sukuriant įtraukesnę visuomenę ir sudarant palankesnes sąlygas neįgaliesiems savarankiškai gyventi. Nors tai yra žingsnis teisinga linkme, pilietinės visuomenės organizacijos išreiškė nusivylimą dėl to, kad direktyva neapėmė daugiau aspektų, nes į jos taikymo sritį neįtrauktas apstatytos aplinkos prieinamumas ir įpareigojimas laikytis reikalavimų viešųjų pirkimų ir ES lėšų naudojimo srityse.

Atsižvelgiant į šiuos trūkstamus aspektus, pranešime Taryba raginama rasti išeitį iš aklavietės ir paspartinti ES kovos su diskriminacija direktyvos priėmimą. Pabrėžiama, kad neturėtų būti priimami jokie netinkami šios direktyvos taikymo srities apribojimai, kad būtų išvengta skundų dėl Europos prieinamumo akto. Apgailestaujama, kad visų pirma prieiga prie apstatytos aplinkos nepatenka į Prieinamumo akto taikymo sritį, ir Komisija raginama sukurti tvirtą prieinamai ir įtraukiai aplinkai skirtų ES teisės aktų sistemą.

Primenama, kad pagal Direktyvą (ES) 2016/2102 valstybės narės turi užtikrinti viešojo sektoriaus institucijų interneto svetainių ir mobiliųjų programų prieinamumą.

Be to, pranešime atsižvelgiama į peticiją Nr. 1056/2016, pateiktą Europos kurčiųjų sąjungos vardu, kurioje prašoma, kad Parlamentas leistų teikti peticijas ES vartojamomis nacionalinėmis gestų kalbomis. Tarpžinybinė gestų kalbos darbo grupė rengia būtinas priemones Parlamente, kad būtų įgyvendintas peticijos pateikėjos prašymas ir užtikrinta, kad pagrindinė teisė pateikti peticiją būtų labiau prieinama gestų kalbos vartotojams.

Viešieji pirkimai

Pranešime primenama, kad viešieji pirkimai turėtų būti vykdomi paisant naudos gavėjų pagrindinių teisių. Pabrėžiama, kad valstybės narės, įgyvendindamos viešųjų pirkimų teisės aktus, privalo laikytis Neįgaliųjų teisių konvencijos.

Įtraukus švietimas

Palankiai vertinama valstybėse narėse įgyvendinama įtraukaus švietimo politika, tačiau pranešime jos raginamos imtis tolesnių veiksmų siekiant padidinti švietimo sistemų pajėgumą

² https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/summary_table.pdf

užtikrinti kokybišką švietimą visiems besimokantiems asmenims, nes įtraukus švietimas yra įtraukios darbo rinkos pagrindas.

Lengvai suprantama versija

Pranešėjui buvo svarbu užtikrinti, kad šis pranešimas būtų prieinamas neįgaliesiems. Todėl toliau pateikiama lengvai suprantama pranešimo versija. Už šios versijos parengimą pranešėjas norėtų padėkoti organizacijoms „Inclusion Europe“ ir „Autism Europe“.

Tai yra Europos Parlamento pranešimas.

Europos Parlamentas kuria teisės aktus Europos Sąjungos žmonėms.

Teisės aktai – tai taisyklės, kurių privalome laikytis.

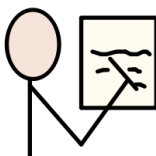

Europos Sąjunga yra 27 valstybių grupė. Ji vadinama ES.

Šalys susivienijo, kad būtų politiškai ir ekonomiškai stipresnės.

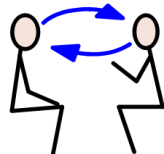
ES priima teisės aktus, skirtus tų valstybių žmonėms.

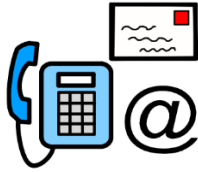
Šis pranešimas yra apie peticijas ir juo norima padėti neįgaliesiems.

Peticijos – tai žmonių skundai, siunčiami Peticijų komitetui.

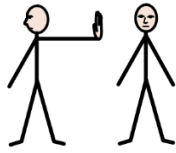
Peticijų komitetas priklauso Europos Parlamentui.

Peticijų komitetas palaiko tiesioginį ryšį su ES žmonėmis.

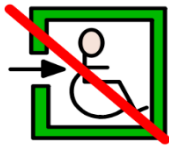
Kiekvienas ES žmogus, kurio teisių nepaisoma, gali pateikti peticiją Peticijų komitetui.

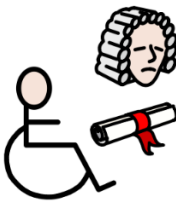
Teisės yra tai, ką galime daryti.

Pernelyg daug neįgaliųjų susiduria su kliūtimis:

- mokydami
- ieškodami darbo
- dirbdami
- keliaudami į kitas šalis
- naudodami viešuoju transportu
- bandydami gauti informaciją
- norėdami gauti pagalbą ir paramą

Mes norime pakeisti šią padėtį.

Norime, kad neįgalieji turėtų tokias pačias teises visose gyvenimo srityse ir nejaustų diskriminacijos.

Todėl ES šalys turi tarpusavyje susitarti dėl vienodo negalios statuso.

Neįgalūs vaikai turi galėti eiti į tas pačias mokyklas, kaip ir kiti vaikai Europos Sąjungoje.

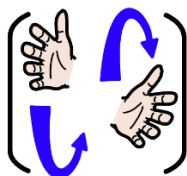

Keliauti į kitą ES šalį turi būti įmanoma be kliūčių.

Kiekvienoje ES šalyje turi būti įmanoma be kliūčių naudotis viešuoju transportu.

Kiekvienoje ES šalyje turi būti įmanoma be kliūčių patekti į pastatus.

Žmonės turi turėti teisę pateikti peticijas gestų kalba.

Norime, kad neįgalieji būtų priimti į visuomenę ir gerbiami.

Tai reiškia, kad visi esami lygūs ir kartu kiekvienas yra ypatingas.

Visi turi gebėjimų.
Gebėjimai naudingi visose gyvenimo Europoje be kliūčių srityse.

Nebaigtinis peticijų, nagrinėtų rengiant pranešimą, sąrašas

2582/2013	dėl tariamos neįgalių vaikų diskriminacijos, patiriamos iš Ispanijos valdžios institucijų
2551/2014	dėl diskriminacijos darbe
0074/2015	dėl nepalankios neįgaliųjų padėties Vengrijoje
0098/2015	dėl paramos neįgaliuosius prižiūrintiems šeimos nariams Italijoje
1140/2015	dėl asmenų, kuriems reikalingi šunys vedliai, teisės juos turėti Europos Sąjungoje
1305/2015	dėl neįgaliesiems kylančių problemų norint gauti prieinamą informaciją iš valdžios institucijų Airijoje
1394/2015	dėl Europos Sąjungos direktyvos dėl viešųjų pirkimų ir jos įgyvendinimo nacionaliniu lygmeniu, lemiančio diskriminaciją dėl negalios
0172/2016	dėl negalios laipsnio sumažinimo Valensijos autonominėje bendruomenėje
0857/2016	dėl sunkumų, su kuriais susiduria riboto judumo asmenys Rumunijoje
1056/2016	dėl prašymo Europos Parlamentui leisti teikti peticijas nacionalinėmis gestų kalbomis, vartojamomis ES
1147/2016	dėl sveikatos priežiūros ir socialinių išmokų priklausomiems asmenims (ligoniams ir pagyvenusiems asmenims, turintiems mokymosi sunkumų, autistams ir kt.)
0535/2017	dėl neįgaliųjų judumo Europos Sąjungoje
1077/2017	dėl JT neįgaliųjų teisių konvencijos
0356/2018	dėl sunkumų, su kuriais susiduria neįgalieji Bulgarijoje
0367/2018	dėl neįgaliųjų teisės dirbti

0371/2018	dėl įtraukaus švietimo paslaugų specialiųjų poreikių turintiems vaikams
0530/2018	dėl Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (BDAR) poveikio žmonių, turinčių neįgalia, prieigai prie interneto
0724/2018	dėl nepripažintą negalia turinčių asmenų pagrindinių teisių
0808/2018	dėl LED apšvietimo poveikio sveikatai
0959/2018	dėl sveikatos priežiūros paslaugų neteikimo neįgaliesiems Rumunijoje
0756/2019	dėl neįgaliojo kortelės ES mastu
0758/2019	dėl ES automobilių statymo kortelės naudojimo Nyderlanduose
0954/2019	dėl priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią kurčiųjų ir klausos sutrikimų turinčių asmenų diskriminacijai
1124/2019	dėl neįgalumo kortelės Vokietijoje
1170/2019	dėl neįgaliųjų teisių Graikijoje
1262/2019	dėl neįgalumo lygio pripažinimo kitose valstybėse narėse
0294/2020	dėl Latvijoje neįgaliesiems asmenims skiriamų nepakankamų socialinių išmokų
0470/2020	dėl protinę negalia turinčių asmenų teisių per COVID-19 krizę
0527/2020	dėl Vokietijos mokesčių administratoriaus vykdomos duomenų apsaugos
0608/2020	dėl neįgaliųjų įtraukties
0768/2020	dėl vyresnio amžiaus ir išlaikomų asmenų globos namų valdymo per COVID-19 pandemiją Kastilijoje ir Leone
0988/2020	dėl neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims prieinamų gyvenamųjų patalpų
1052/2020	dėl specialiojo ugdymo mokyklos Valdermore (Ispanija)
1139/2020	dėl neįgaliųjų užimtumo galimybių trūkumo Galisijoje
1205/2020	dėl ES lygmens praktinių seminarų rengimo neįgaliesiems
1299/2020	dėl sergančiųjų retosiomis ligomis negalios laipsnio vienodo pripažinimo Ispanijoje
0103/2021	dėl neįgalių vaikų teisės į švietimą specializuotuose centruose Ispanijoje